

Ügyfél tájékoztató a hulladékgazdálkodással kapcsolatos adatszolgáltatásokról

Általános ismertető

2015. január elsejétől megváltozott a környezetvédelmi adatszolgáltatások rendszere. Az új rendelkezések szerint papír alapú adatszolgáltatás benyújtására a továbbiakban nincs lehetőség: az új rendszer szerint minden környezetvédelmi adatot (hulladékgazdálkodás, levegőtisztaság-védelem, vízvédelem) egy központi számítógépes adatbázisba, az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerbe (OKIR) kell feltölteni, kizárólag az Általános Nyomtatványkitöltő programon (ÁNYK) keresztül.

Az OKIR rendszerbe feltöltött hulladékgazdálkodással kapcsolatos adatlapokat a telephely szerinti megye megyeszékhelyi Járási Hivatalának környezetvédelmi szervezete szakmailag ellenőrzi, minősíti. A környezetvédelmi hatóság az éves adatszolgáltatásra kötelezettek adatszolgáltatását a tárgyév július 31-ig, a negyedéves adatszolgáltatásra kötelezettek adatszolgáltatását a tárgyévet követő 60 napon belül feldolgozza és szakmailag ellenőrzi.

Adatszolgáltatásra kötelezettek köre

A hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség előírásait a **309/2014 (XII. 11.) Kormányrendelet** tartalmazza.

A rendelet alapján adatszolgáltatásra kötelezett:

- a hulladék termelője
- a hulladék gyűjtője
- a hulladék kereskedője
- a hulladék kezelője.
- hulladéklerakók üzemeltetője, utógondozója

A hulladék termelőjének abban az esetben kell adatot szolgáltatnia, amennyiben a telephelyén a tárgyévben képződött és birtokolt hulladék összes mennyisége meghaladja

- a) veszélyes hulladék esetén a 200 kg-ot,
- b) nem veszélyes hulladék esetén – a c) pont kivételével – a 2000 kg-ot,
- c) nem veszélyes építési-bontási hulladék esetén az 5000 kg-ot.

A hulladékgazdálkodási engedélyhez kötött tevékenység esetén a hulladékgazdálkodási engedély jogerőre emelkedésével keletkezik az adatszolgáltatási kötelezettség

Hulladéklerakók esetében a hulladéklerakó üzemeltetésére, bezárására, rekultivációjára és utógondozására vonatkozó határozat jogerőre emelkedésével keletkezik az adatszolgáltatási kötelezettség

Az adatszolgáltatást minden esetben telephelyenként és hulladéktípusonként kell elvégezni!

2015. január 1-jétől az új előírások alapján a nevelési-oktatási intézményeknek nem kell adatot szolgáltatniuk az átvett papírhulladék után.

Adatszolgáltatás határideje

- Az adatszolgáltatásra kötelezett hulladéktermelő a képződött hulladékról évente a tárgyévet követő év március 1. napjáig szolgáltat adatot.
- A gyűjtő, a kereskedő és a hulladékkezelő a nem veszélyes hulladék gyűjtéséről, kereskedelemre és kezelésre történő átvételéről és a hulladéklerakó üzemeltetője évente a tárgyévet követő év március 1. napjáig.
- A veszélyes hulladék gyűjtésre, kereskedelemre és kezelésre történő átvételéről negyedévente a tárgynegyedévet követő 30. napig szolgáltat adatot.

Bevallás elkészítése előtti teendők

1. Ügyfélkapus regisztráció

A nyomtatványok beküldéséhez ügyfélkapu, cégkapu vagy hivatali kapu regisztráció szükséges

2. ÁNYK program letöltése és telepítése

Az ÁNYK program telepítéséhez szükséges fájl letölthető az alábbi címről:

<https://ugyintezes.magyarorszag.hu/szolgaltatasok/adonyomtatvany.html>

A program telepítése után a szükséges űrlapokat az OKIR honlapjáról kell letölteni:

<http://web.okir.hu/hu/urlopok>

A letöltött adatlap csomag telepítők elindítás után automatikusan beépülnek az ÁNYK keretprogramba.

3. KÜJ, KTJ azonosítók

Az adatszolgáltatáskor meg kell adni az adatszolgáltató szervezet Környezetvédelmi Ügyfélazonosító Jelét (KÜJ), és az adatszolgáltatás telephelyének Környezetvédelmi Területi Jelét (KTJ). Az azonosítókat érdemes leellenőrizni az OKIR adatbőngésző felületén:

<http://web.okir.hu/sse/?group=KAR>

Amennyiben az OKIR adatbázisban lévő adatok és a tényleges cég és telephely adatok között eltérés van, akkor azt KAR adatlapon kell módosítani a rendszerben, amely

szintén az OKIR űrlapok közül tölthető le. Amennyiben változás áll be az adatszolgáltató adataiban, azt 15 napon belül köteles jelenteni.

Amennyiben az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetnek, illetve telephelyének nincs még környezetvédelmi azonosítója, azt szintén KAR adatlapon keresztül lehet igényelni.

4. Meghatalmazás kitöltése

Amennyiben az adatszolgáltatást nem hivatali kapun, vagy cégkapun keresztül küldik, hanem személyes ügyfélkapun, a bevallásra kötelezetteknek meghatalmazást kell benyújtaniuk annak a természetes személy részére, akinek az ügyfélkapuján keresztül az adatszolgáltatás be kívánják nyújtani. A meghatalmazást KAR adatlap kitöltésével és beküldésével nyújthatjuk be. Ezzel a meghatalmazással az adatszolgáltatást végző természetes személy ügyfélkapujának adatait adjuk meg az OKIR rendszer számára.

Az adatlapon szereplő névnek és e-mail címnek meg kell egyeznie az ügyfélkapun megadott névvel és e-mail címmel! A meghatalmazás ügyintézői ellenőrzés után lesz érvényes, amiről értesítést küld a rendszer a benyújtó ügyfélkapujára.

5. Adatszolgáltatási kötelezettség bejelentése, megszüntetése

Az adatszolgáltatási kötelezettség bejelentéséről a 309/2014 (XII. 11.) Kormányrendelet 10. § (2) bekezdése rendelkezik:

Az adatszolgáltatásra kötelezett az adatszolgáltatási kötelezettségének keletkezését és megszűnését a kötelezettség keletkezésétől vagy megszűnésétől számított 15 napon belül a telephelye szerint illetékes környezetvédelmi hatóságnak a (3) bekezdésben meghatározottak szerint bejelenti.

A kötelezettség bejelentését, megszüntetését ÁNYK programon keresztül, hulladékgazdálkodási kötelezettséget HIR-KÖT adatlapon, hulladéklerakók adatszolgáltatási kötelezettségét pedig HLR-KÖT adatlapon lehet megtenni, melyek szintén az OKIR weblapjáról tölthetőek le. A beküldött adatlap ügyintézői felülvizsgálata után a beküldő értesítést kap az ügyfélkapujára annak elfogadásáról, illetve ha nem megfelelően lett kitöltve, akkor az elutasítás okáról kap tájékoztatást. Fontos, hogy adatszolgáltatást csak benyújtott, elfogadott és érvényes kötelezettség alapján lehet a HIR-KÖT vagy HLR-KÖT adatlapon megadott KÜJ és KTJ azonosítóra benyújtani

Az hulladékgazdálkodási adatszolgáltatás elkészítése

Az adatszolgáltatást minden esetben telephelyenként és hulladéktípusonként kell elvégezni!

Az adatszolgáltatás a kötelezettnek az adatszolgáltatást a telephelyén, a 309/2014 (XII. 11.) kormányrendeletnek megfelelően vezetett hulladék nyilvántartással megegyező tartalommal kell kitölteni. Ennek egyezését a környezetvédelmi hatóság ellenőrzi.

Hulladéktermelőnek, ha a hulladék képződését eredményező munkavégzés nem a telephelyen történik, illetve ott nem köteles nyilvántartást vezetni, és onnan a hulladékot közvetlenül a

hulladékkezelőhöz, begyűjtőhöz szállítja, akkor a telephelye, vagy több telephely esetén a legközelebbi telephelye szerint kell adatszolgáltatást teljesítenie.

Amennyiben a tárgyévben a képződött hulladék mennyisége nem éri el a jogszabályban meghatározott mennyiséget, akkor úgynevezett "nullás" adatszolgáltatást kell benyújtani, azaz az adatszolgáltatás főlapján a bejelentő lapok részletezése mezőben be kell jelölni a „*Kijelentem, hogy a telephely vonatkozásában a beszámolási évben a képződött hulladék mennyisége nem érte el a vonatkozó kormányrendeletben meghatározott mennyiséget, illetve hulladékkezelői tevékenység a telephelyen a beszámolási évben nem folyt.*” feliratú jelölőnégyzetet.

Az adatszolgáltatásban különböző adatlapok szolgálnak a hulladékgazdálkodási tevékenységek adatainak benyújtására:

HIR-ÉV adatszolgáltatás:

- HIR-ÉV-1 A bejelentőlap a gazdálkodó szervezetek termelési vagy szolgáltatási tevékenysége során képződő, illetve a cég által birtokolt hulladékok bejelentésére szolgál. Ezt az adatlapot kell kitölteni abban az esetben is, ha a telephelyen a hulladék kezelésből eredően (másodlagos) hulladék keletkezik
- HIR-ÉV-2 A bejelentőlap a gyűjtés, begyűjtés, hulladékkereskedelem, valamint az előkezelés céljából átvett, majd az ezen tevékenységek után végső kezelésre átadott nem veszélyes hulladékok bejelentésére szolgál
- HIR-ÉV-3 A bejelentőlap a hasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából átvett, és a hasznosított vagy ártalmatlanított nem veszélyes hulladékok bejelentésére szolgál.
- HIR-ÉV-4 A bejelentőlap a beszállított és lerakott települési hulladék összetételének bejelentésére szolgál.
- HIR-ÉV-EPRTR A bejelentőlapot köteles kitölteni minden olyan üzem, amely az *Európai Parlament és a Tanács 166/2006/EK rendeletének* hatálya alá tartozik.

HIR-NE adatszolgáltatás:

- HIR-NE-2 A bejelentőlap a gyűjtés, begyűjtés, hulladékkereskedelem, valamint az előkezelés céljából átvett, majd az ezen tevékenységek után végső kezelésre átadott veszélyes hulladékok bejelentésére szolgál.
- HIR-NE-3 A bejelentőlap a hasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából átvett, és a hasznosított vagy ártalmatlanított veszélyes hulladékok bejelentésére szolgál.

Az egyes hulladékok adatlapján a hulladékok átadásánál a hulladék kódjának és a mennyiségének minden esetben egyeznie kell mind a két fél, az átadó és az átvevő hulladékkezelő adatszolgáltatásában szereplő adatoknak. Bizonytalanság esetén egyeztetni kell a két félnek, mert akkor az egyik fél nem megfelelően teljesíti az adatszolgáltatását, ami vizsgálatot, súlyosabb esetben bírságot vonhat maga után.

Hulladéklerakókra vonatkozó adatszolgáltatás

A hulladéklerakó üzemeltetője az adatszolgáltatási kötelezettségét HLR-F és a B3 alkategóriájú hulladéklerakóban lerakott hulladék összetételének bejelentésére szolgáló HLR-B adatlapon teljesíti. Az adattartalom melléletként a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet 18. § (1) bekezdés szerinti összefoglaló jelentést csatolni kell.

Az adatlap kitöltése után az ÁNYK program alapszintű ellenőrzéseket hajt végre az adatszolgáltatáson. Ennek hibátlansága még nem jelenti azt, hogy az adatszolgáltatás megfelelő! Ügyfélkapun keresztüli beküldés után az OKIR rendszer automatikus ellenőrzéseket végez az adatszolgáltatáson. Ha az ellenőrzések hibát találnak az adatlapon, akkor a hibáról küld értesítést, ha nem talál befogadást akadályozó hibát, akkor az adatszolgáltatás befogadásáról küld értesítést az adatszolgáltatást beküldő ügyfélkapu tárhelyére.

Fontos, hogy a sikeres befogadás nem jelenti az adatszolgáltatás teljesítését!

A benyújtott adatszolgáltatásokat a környezetvédelmi hatóság ügyintézői szakmai szempontok alapján ellenőrzik. Az éves adatszolgáltatásra kötelezettek adatszolgáltatását a tárgyév július 31-ig, a negyedéves adatszolgáltatásra kötelezettek adatszolgáltatását a tárgyévet követő 60 napon belül feldolgozzák és szakmailag ellenőrzik.

Az adatszolgáltatás elfogadásáról, illetve kizáró hibák esetén az elutasításáról a környezetvédelmi hatóság minden esetben értesítést küld a beküldő természetes személy ügyfélkapuján keresztül. A kapott értesítést le kell menteni, illetve tartóstárba kell helyezni, mert az ügyfélkapu szabályai szerint 30 nap múlva törlésre kerül!

Abban az esetben, ha a környezetvédelmi hatóság a szakmai ellenőrzés során hibát tár fel, az adatszolgáltatás javítására egy alkalommal kerülhet sor. Az adatszolgáltatást nem megfelelőnek kell tekinteni, ha az ügyfél azt 30 napon belül nem megfelelően javítja ki. Adatszolgáltatás nem megfelelő teljesítése esetén 200 ezer forintig terjedő bírság szabható ki.

Hasznos tudnivalók az adatszolgáltatás elkészítéséhez

HIR-ÉV, HIR-NE főlapon Minden esetben ellenőrizzük az éves adatszolgáltatás tárgyévét, illetve a negyedéves adatszolgáltatás beszámolási időszakát! Minden évben több száz adatszolgáltatás érkezik ezzel a hibával!

A főlapon adatszolgáltató és a telephely adatait az OKIR rendszerben megadott adatokkal kell kitölteni. Ez az adatlap nem alkalmas a változások bejelentésére, azt KAR adatlapon kell módosítani.

Hulladékjegyzék szerinti azonosítót a **72/2013 (VIII. 27) VM rendelet** alapján kell megadni. Amennyiben egy anyag több főcsoportban is szerepel (például vas) azt a képződés eredményező forrás alapján kell besorolni. Az 2. mellékletben szerepel a hulladékazonosítókat tartalmazó táblázat, ahol a csillaggal (*) megjelölt hulladékazonosítók jelölik a veszélyes hulladékokat.

Hulladék legfontosabb veszélyességi jellemzői meghatározásakor a **2012. évi CLXXXV. törvény** (Ht.) 1. mellékletében meghatározott kritériumokat kell alkalmazni.

A bejelentési időszak elején lévő tényleges hulladék mennyisége rovatban szerepeltetett mennyiségnek meg kell egyeznie a megelőző időszak adatszolgáltatásában az ugyan ennek a hulladékjegyzék szerinti azonosítóval és fizikai megjelenési formával megadott hulladéknak a bejelentési időszak végén a telephelyen lévő tényleges mennyiség értékével.

HIR-ÉV-1 adatlapon a **keletkezési adatok** táblázatánál két féle módon lehet megadni a hulladék forrását:

- Hulladék termelő esetén a hulladékképződést eredményező tevékenység TEÁOR kódja és megnevezése alapján.
- Hulladék kezelő, előkezelő esetén amennyiben a hulladék valamely kezelésből, előkezelésből másodlagosan keletkezett, minden esetben a hulladékot eredményező kezelés kódját és a kezelt hulladék azonosítóját kell megadni, amelyből a hulladék származik. Ennek a kezelésnek szerepelnie kell az adott HIR-ÉV adatszolgáltatásban vagy az arról az évről beküldött negyedéves HIR-NE adatszolgáltatás valamelyikében.

Keletkezett hulladék átadása táblázat kitöltésekor minden esetben ellenőrizzük le, és ha szükséges egyeztessük le a hulladék átvevőjével a kezelést végző KÜJ és KTJ azonosítóját. Előfordulhat ugyanis, hogy a kezelést végző szervezetnek időközben cégátalakulás miatt vagy egyéb okokból megváltozott a KÜJ azonosítója. Amennyiben engedéllyel rendelkező hulladékszállító (nem kezelő, gyűjtő) szállította el a hulladékot, akkor nem a hulladékszállító adatait, hanem ahová elszállította, a kezelő adatait kell megadni. A telephely adatainál annak a telephelynek a KTJ számát kell feltüntetni, amelyre a gyűjtő, kezelő szervezetnek engedélye van, és ahová a hulladékot beszállította.

HIR-EV-EPRT adatlapot köteles kitölteni minden olyan üzem, amely az **Európai Parlament és a Tanács 166/2006/EK rendeletének** hatálya alá tartozik. A rendelet I. mellékletében meghatározott tevékenységet végző üzemek közül azok kötelesek HIR-EV-EPRT adatlapot kitölteni, melyek telephelyéről évente 2 tonnát meghaladó veszélyes hulladék vagy évente 2 000 tonnát meghaladó nem veszélyes hulladék elszállítása történik. Itt a többi adatlaptól eltérően nem kg, hanem tonna mértékegységben kell megadni a telephelyről elszállított hulladék mennyiségét!

CÉGKAPU

Adatszolgáltatás az OKIR felé Cégkapun is teljesíthető!

Cégkapun történő adatszolgáltatás esetén nem szükséges KAR adatlap csomagban MEGH lap beküldése, ebben az esetben az a feltétel, hogy **a cég saját adószámával regisztrált Cégkapujáról** történjen az adatküldés.